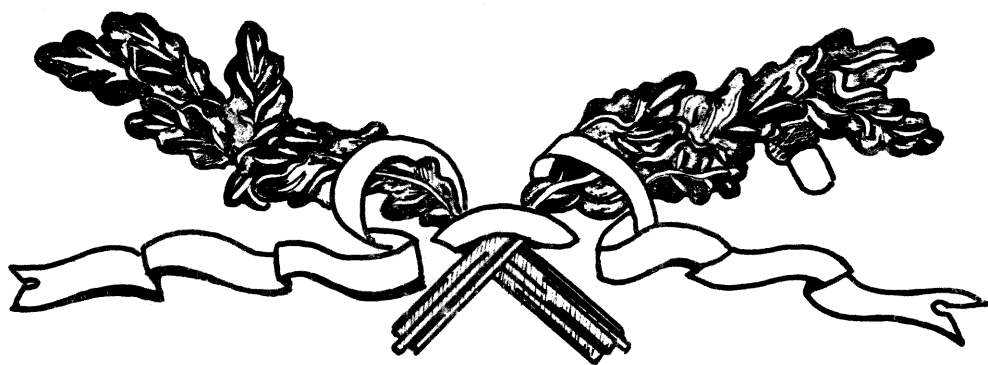
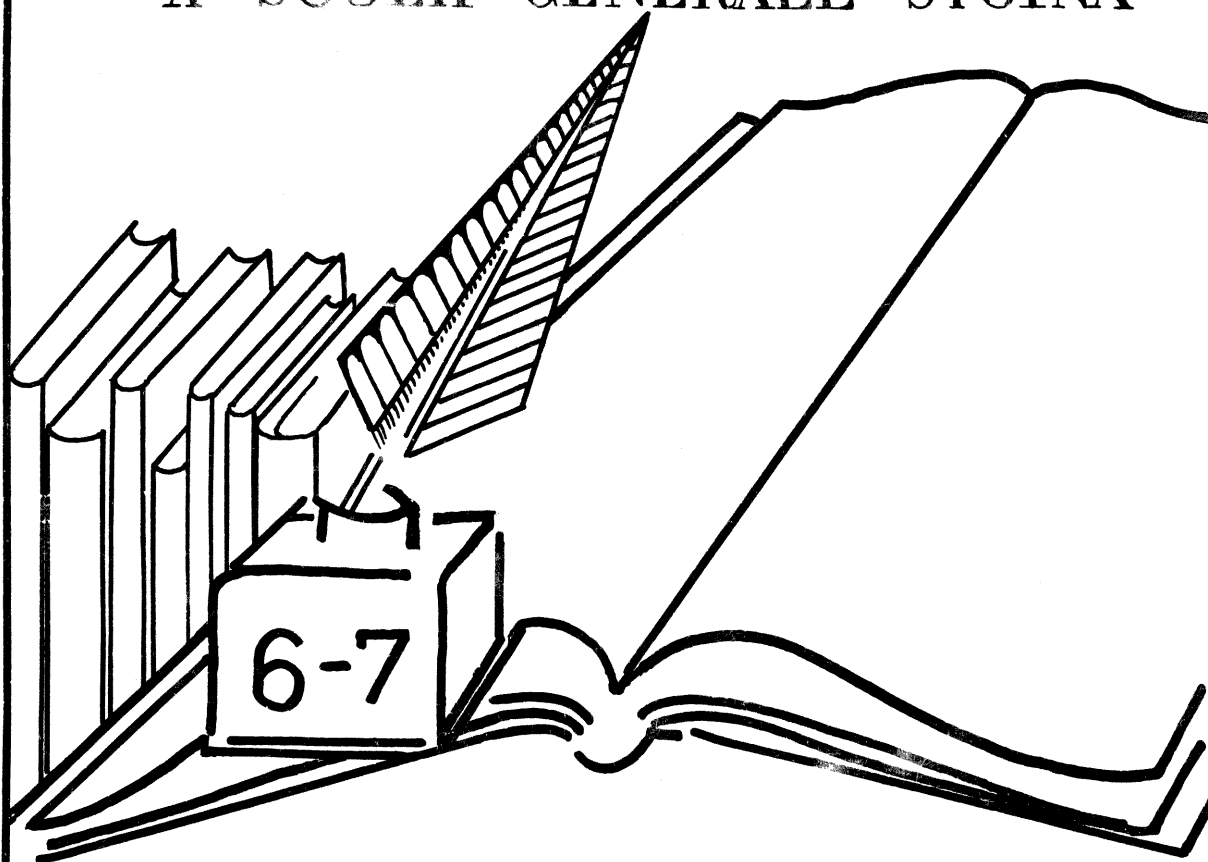




Finere ramuri

REVISTA DE CULTURA
A SCOLII GENERALE STOINA



ANUL II

1969

— Tinere ramuri —

REVISTĂ DE CULTURĂ A ȘCOLII GENERALE
Anul
11-1969

ȘTOINA - GORJ

Sumar

Nr. 6-7

	Pag.
1. Nicolae Mariana - elevă . . .	Sîntem elevi ai clasei a IX-a 1
2. Popa Dumitru - elev	Pentru țară 2
3. Nicolae Gorun - medic	Moment de revoltă 3
4. Hobeanu Dumitru - învățător pensionar	Răscoala 4
5. Ivănescu Virgil - profesor	1907 13
6. Manda D. Elena - elevă	Tara mea, grădina mea . . . 14
7. Mărgineanu Aurel - elev	Tara în văzduh 15
8. C. Amărăscu-Stoinea - scriitor	La cules de vii 16
9. Ilie Istrate - profesor	Educație fizică și sport în Stoinea de altădată . . 17
10. Folclor	Iancu Jianu 20
11. Maria Constantin - profesor	Mihail Eminescu pe meleagurile noastre 21
12. Hobeanu Constantin - profesor	Nu vin Paștile cu măciuci . . 24
13. Manda Elena - elevă	Voi fi utecistă 27
14. Manda Elena - elevă	Excursia noastră. La București 28
15. Popa Dumitru - elev	Muzeul de istorie naturală . 30
16. Niță I. Dumitru - elev	La Băneasa 33
17. Andreescu Eugenia - elevă	La Mare 34
18. Soldea Maria - elevă	Mahmudia 35
19. Fieraru Dorina - elevă	Doftana 36
20. Mazilu Dorina - elevă	Turnul Chindiei 38
21. Hobeanu Vasile - elev	La Pitești 39
22. Mărgineanu Aurel - elev	Porțile de Fier 41
23. Andrițoiu Ion - Hobeanu Paul	O zi de neuitat 43
24. Hobeanu Paul - elev	Toamna 45
25. Ilie D. Ana - elevă	Tara mea 46

COLECTIVUL DE REDACTIE :

Redactor șef : prof. Hobeau Constantin
Secretar de redacție : prof. Ivănescu Virgil
Redactor : prof. Chiosa Constantin
Redactor : prof. Ionescu Petre
Redactor : elevă Andreescu Eugenia
Redactor : elev Popa G. Dumitru
Redactor : elev Răscol Ion.

SINTEM ELEVI AI CLASEI A IX-a

Încă din timpul vacanței de vară și chiar în tot anul trecut, am luat cunoștință că, începînd cu anul școlar 1969/1970, va lua ființă clasa a IX-a a școlii generale. Nu știam cum va fi și ce se va învăța, dacă noi elevii vom reuși să învățăm la școala noastră obiectele mai grele, mai pretențioase aflate în programă, cum ne vom descurca cu practica în producție, cîți elevi vor veni la școală în clasa a IX-a și multe altele. Uneori mă bucuram, alteori mă îndoiam, dar cunoscînd hotărîrea luată de conducătorul nostru iubit și încercat, Partidul Comunist Român, de a se porni la învățămîntul general de 10 ani, la 15 septembrie m-am înscris în clasa a IX-a, am venit la școală și acum, după o lună de cursuri, pot să-mi spun părerea despre această mare realizare. Drept să spun, mi-a fost oarecum ciudă că am găsit înaintea mea înscriși alți colegi : Ionică Ioana, Păun Eugenia, Manda Leontina, Nica Maria, Fira Aurelia, Poată Ion, Florica Aurel, dar mă gîndesc că ordinea aceasta a venirii noastre în școală nu este totul, ci pregătirea noastră, învățătura de carte este cu adevărat activitatea la care sîntem chemați să ne angajăm.

Sîntem 17 elevi ai clasei a IX-a de la școala noastră și pot să spun, pe drept cuvînt, că mai toți colegii s-au înhămat serios la muncă.

O noutate pentru mine și pentru colegi este studierea în clasa a IX-a a cunoștințelor social-politice și a obiectului electrotehnica. Sînt obiecte noi pe care le-am îndrăgit și care mi se par tot atît de interesante ca toate celelalte obiecte de studiu.

Si acum, la început de drum, un angajament mi se pare că se impune : să învățăm mai bine și cu mai multă seriozitate, căci sîntem prima generație a școlii de 10 ani, primul detașament pe care Partidul Comunist Român îl făurește potrivit Directivei Congresului al X-lea.

Nicolae Mariana
clasa a IX-a

P E N T R U T A R A

Pentru ca pacea să triumfe-n lume
Si țara ta pe culmi să ți-o înalți
Si să îl faci în univers renume,
Iubește pacea urcînd-o pe Carpați .

De vrei s-o ai ca pe o mamă
Ce te-a crescut la sînul ei,
Pășește înainte fără teamă
Spre culmile cu frunți de smizei.

Si noi păși-vom lîngă tine
Cu dragoste de țară și partid,
Cu gînduri noi ce-or să lumine
Mărește fapte către comunism.

Popa G. Dumitru
clasa a VIII-a

MOMENT DE REVOLTA
(1907)

Glas de clopot
Plin de clocot
Si pe uliți, numai ropot.

Dinspre moară
Se coboară
Vuiet, zarvă și ocară.

Garduri grele
Si zăbrele
La conac, se frîng - surcele.

Din ogradă
Si livadă,
Se ridică pumni - grămadă.

.

Un jandarm a
Tras cu arma
Si-a-nghețat sub gloanțe larma.

Fuge gloata,
Impușcata.

.

Mîine-ncepe judecata !

Dr. Nicolae Gorun
Medic la Spitalul
Brîncovenesc din București.

Din trecutul nostru

R Ă S C O A L A

Era în 1907, pe la începutul lui martie (stil vechi) și sătenii așteptau să se elibereze de frigul, încă stăruiitor, spre a-și începe muncile agricole, când evenimente, al căror substrat mocnea de mult în inimile lor, deodată produse o explozie. Da ! o explozie, care avea să pună începutul spargerii încătușării vieții lor, acea încătușare aranjată și susținută de către marii moșieri după domnia lui Cuza-Vodă. Dezideratele poporului pronunțate încă de la revoluția din 1848 și susținute, în urma Unirii Principatelor 1859, de către domnitorul Cuza, ca ogoarele să fie ale celor care le muncesc, se știe că au enervat atât de mult pe boieri, că au îndepărtat pe domnul patriot, ce pornise să împartă ogoare țăranilor și au adus un domn străin pe gustul veleităților boierești. Astfel, aspirațiile poporului au fost înăbușite timp îndelungat, sistînd progresul economic și de aici dezvoltarea socială. Tocmai aceste aspirații sufocate au spart închisoarea superstițiilor și s-au ivit ca ghioceii primăvara. La Păișani, oprimarea era cea mai mare, după cum se va vedea mai la vale și așa se explică de ce răscoala a prins aici întîi din tot nordul județului Dolj și de aci s-a răspîndit imediat în jur.

În zadar boierii au pus tunurile și puștile armatei să omoare pe săteni și să distrugă sate - deși aceste arme erau destinate apărării patriei - că mișcarea aceasta a poporului a făcut un început de serie al actelor de prefacere pentru progresul poporului român în sec. XX.

Așa cum spun, într-o dimineață de la începutul lui martie 1907, auz de răscoala Păișanilor împotriva boierului. Cum eram aproape de primărie (Stoina), că Păișanii țin de comuna Stoina, deși eram copil, dar merg și eu la primărie, unde era primarul, notarul, secretarul, percepătorul și mai mulți oameni adunați și comentau cu aprindere evenimentul. Sosește și Nae Trandafirescu, ajutor de primar. El era chiar din Păișani și

tocmai venea de la fața locului, de la conac, ba purta și ceva vestigii de acolo, că unul din răsculați îl lovise cu ciomagul peste nas, bănuindu-l că n-ar fi în vederile lor. Acesta ne relatează cu amănunte, cum tot satul, anunțat de astă-noapte de propagandiști, mai ales Streche și frații Didă și Ion Poțoiu cu goarneau, au năvălit la conac, încolțind pe boier (arendășul) cu vorba că "a mai venit și timpul lor". Au mers la pivniță la băutură, de tot s-au mai îndârjit ; au cărat acasă din grîul încărcat de boier pentru trimes la gară ; că boierul auzise de mișcarea din Moldova, dar nu-și închipuia că vine trăsnetul așa repede peste el, cum au început răsculații devastarea...

De notat că toată lumea simpatiza cu răsculații, în afară doar de cîțiva cu avere, sau oameni din slujba boierului. Chiar primarul ținea la ei, că Păișanii îl ajutau bine în alegerile de primar. De la primărie raportară numaidecît telefonic superiorilor la Craiova despre răscoală și auzeam mereu cuvîntul "devastare".

Autoritatea comunală se simți și ea obligată să meargă la fața locului, așa că primarul o porni cu toți ai lui, un grup de oameni, în jos spre Păișani, cale de 3 km. Eu am rămas pe la primărie, dorind să mai aud cîte ceva. Iată că și arendașul de la Păișani, Sotir Ivanovici, parcă scăpînd din pușcă, trecea călare pe șosea în sus. Il salvase un fin al lui Ilie S. Florica (Cirică), punîndu-i la îndemînă un cal, că sătenii erau porniți să-l omoare, dar întîmplarea cu unul Kiroiu, care suit să dărîme, a căzut cu o palangă de acoperiș și s-a rănit grav la față și lumea a alergat la el și astfel a scăpat boierul. Dar ceva mai sus de primărie tot a mai avut o spaimă că un tînăr din satul Ulăreasa, cunoscîndu-l, a tras cu revolverul după el. Se vede de aci că toată lumea ura tagma boierească.

Să vedem ce s-a întîmplat și ce a făcut primarul :

Abia a parcurs 1 km. din drum și pe la Stoinița s-a și pomenit în față cu puterea de răsculați din Păișani, care în zadar mai voiau să prindă pe boier, dar oricum, ei... aveau ceva la primărie, o răfuială. I-au înapoiat și pe ai primăriei și veneau cu ei în față, buluc. Intrară toți în primărie și se vedea bine că sînt puși pe fapte mari. Mersei și eu cu fratele meu Nicolae Hobeanu, acesta mai în vîrstă decît mine și stam pe lîngă ei și vedeam și auzeam tot. Sala primăriei era mare,

deschisă, nu cum e acum despărțită cu primezuri. Primarul Ion C. Crăciunescu ; notarul Matei Ionescu (Nițu) ; secretarul Ion Istrate stăteau la o masă lungă, avînd dulapurile cu arhivă la spate, iar răsculații de partea cealaltă a mesei și apoi se grămădeau peste tot. Ce este ?! - Condica... Condica de învoieli agricole". Notarul spunea "nu se poate, nu, nu se poate", vedea pericolul. Răsculații presau însă ; nu era de scăpare. Mai ales unul - mi-aduc aminte - Dumitru Bobleajă, un voinicel sprîncenat și zvelt ca o coardă de oțel, cu un ciomag cu furcă de fier, cu două rînduri de coarne ; o ținea cu fierul pe dunga mesei și bătea mereu cerînd insistent : "condica și condica, dați condica", iar notarul : "nu și nu, mțu" ! Era zadarnic. Presiunea creștea : primarul, încurcat rău, pe de o parte teama de situație, de răspundere, dar nici cu Păișanii nu vroia să se pună rău și-l aud zicînd notarului : "haide, mă' Nițule, dă-o, doar s-o citim". "Da" !, strigară păișanii, numai s-o citim". Dar notarul iar : "Mțu". Primarul iar, și iar : "Hai, Nițule, doar s-o citim" ! Răsculații cu priviri săgetătoare presau, mai ales Bobleajă ciocănea cu furca lui în masă și atunci văd că notarul se învîrtește la dulap și trage un cîrlig, deschide, ia o condică... cea cu cauza. Se suie pe masă și începe s-o citească... și citea el despre învoieli și atîtea obligații de muncă, spre a mulțumi pe boier. Răsculații păreau că ascultă, dar mai de grabă pîndeau momentul, că la un punct prea apăsător, deodată un semnal de opunere și năvăliră într-o clipă și apucară de condică. Din partea notarului, micșor și fără putere, ar fi smuls-o repede, dar s-aruncă totodată primarul, om puternic și secretarul, om puternic și secretarul, foarte ager și apucă și ei de condică și trage și trage într-o hărțuială grozavă, că între două forțe, se rupse condica în două. Răsculații atunci dau buzna pe ușă afară cu jumătatea de condică, veseli că au izbîndit. Cealaltă jumătate a rămas la primar, care s-a ales cu cojocul rupt, iar secretarul, tras prea tare de mustăți, că avea niște mustăți mari, văd că reține pe un bătrîn, Nițu Drăgan, vinovat de aceasta și cum îl împinge între dulap și masă și începe să-i care la pumni : da cu dreapta, îl da de dulap, întorcea cu stînga și tot așa, pînă cînd a dat bătrînul un țipăt ascuțit și jalnic, de s-au învîrtit cei de afară, de data asta înfuriați tare. Avea să fie mai rău, dar ai primăriei țineau cu umărul la ușă. Nici răsculații nu se lăsară și începu Toma al lui Beregată din

Runcu a lovi cu muchea toporului în uşă şi atunci ai primăriei spălară putina pe fereastra opusă, dinspre şcoală. A fugit şi frate-meu cu ei, numai notarul, nesimţindu-se bun de fugă, a trecut alături, în camera telefonului. Răsculaţii fuilor toţi, au trecut pe fereastră şi ei după autorităţi, confundînd de altfel pe frate-meu, după talie, cu notarul. Au trecut pe la şcoală, au luat cîmpul, dar secretarul s-a răsucit pe-o uliţă şi a trecut peste şosea, la frate-său Toma Istrate, unde din uşă, cu o secure în mînă ameninţa : "Cine o veni la mine, îi iau gîtul". Primarul a întins-o pe şosea în sus, spre casă, mai poposind la cîrciuma lui Din al lui Nae la Ulăresa, unde, trăgînd un pahar mare de vin - cum spunea el mai în urmă - şi-a venit în fire.

Răsculaţii, iar la primărie, se tot frămîntau pe dinaintea primăriei şi-i auzeam vorbind să rupă telefonul, văzînd un pericol şi în aceasta, dar un bătrîn din Stoina, Ioniţă Popescu le spuse : "vedeţi-vă de treabă, n-aveţi nimic cu telefonul". Ce să mai facă ei... s-au înapoiat la conac, unde au continuat cu distrugerea şi aprinderea, încît spre seară nu mai era nimic din conac : case, grajduri, pătule, magazii, şoproane, totul pîrjolit.

Dar cum telefonul dusese de dimineată vestea la Craiova, a şi sosit seara un escadron de cavalerie sub comanda opt. Stătescu ; destul de tîrziu că totul era consumat şi armata mai avea de-a face acum cu nişte oameni transfiguraţi... cu fapta lor temerară şi după atîta foc şi fum, o mare schimbare prin această izbire împotriva amarniceii lor nedreptăţi sociale.

Comandantul cavaleriei, după cum s-a aflat în urmă, era şi el un simpatizant al acestor mişcări şi de aceea sosind la faţa locului, a căutat să-i convingă pe răsculaţi cu vorba, să nu fie ciocnire. Le-a vorbit cu frumosul să se risipească, să se ducă acasă, dar răsculaţii, în virtutea inerţiei, o ţineau pe-a lor şi au început să vocifereze şi să arunce cu tăciuni în faţa cailor. S-a comandat foc. Au tras ostaşii în sus, apoi în jos, că aşa îi instruisese comandantul din timp, dar Păişanii nu înţelegeau. Ba unul din ei, anume Costică Duiculeasa, a început să-i încurajeze : "focuri oarbe, focuri oarbe, pe ei" ! L-a cunoscut pe vorbă chiar un cavalerist Păuna Toma, care era de fel din comună, satul Ulăreasa şi ne povestea mai

tîrziu. Atunci, nici vorbă că au fost nevoiți să tragă ostașii în plin o salvă de revolvere și fiind răniți cîțiva răsculați, între care frații Didă și Ion Poțoiu, cei cu goarneau, i-a convins aceasta pe toți să-și ia drumul acasă.

A doua zi a mai sosit și o companie de infanterie, de la Reg. 26, sub comanda cpt. Somănescu. Comunele din jur, încurajate și ele de răscoala Păișanilor, pregăteau răscoala la boierii lor, mai ales la Murgășanu, la Văluța-Mierea și la Pleșa la Brătești-Căpreni. Armata venită la Păișani, ar fi putut salva acele conace, dar cpt. Stătescu motivînd că a avut ordin numai pentru Păișani, n-a mișcat de aci, ba a oprit și pe celălalt ofițer cu infanteria, uzînd de dreptul lui ca mai vechi în grad. Așa răsculații de pe acolo, au pîrjolit nestingheriți pe acei boieri, fapt care a atras mai apoi pedepsirea celor doi căpitani, bănuți acum de solidarizare cu răsculații.

Ca să se vadă cît erau ei de porniți păișanii împotriva boierului (arendasul), trebuie să vedem ce tratament aveau. Proprietarul, fie un Cornea Brăiloiu, un Gherman, un Lahovari ori Șuțu, că moșia trecea din mîină în mîină, vîndută sau dăruită, erau la București și arendașii cîți se perindau la moșie lucrau de capul lor. Proprietarul, nepăsător, își încasa arenda, iar arendașul, folosindu-se de numele proprietarului înaintea autorităților, care ar fi putut să-l stăvilească, mai punînd și ceva daruri, reușea să exploateze pe țărani la sînge, vorba ceea, spre a-și strînge atîta bănet cît să-și cumpere pentru el o proprietate. Sistemul rău, conjunctura și mai rea, că orice arendaș era tentat a da o lovitură pentru pricopsire și rezultatul pentru țăran era că el se vedea rob în țara lui, unde legile, ca o ironie, vorbeau de mult despre libertăți și umanitate. Pe hîrtie, se știe că totul mergea "curat constituțional", vorba lui Caragiale.

Să facem și o incursiune în istoricul vieții lor de clăcași. Aveau două proveniențe de locuitori, unii erau băștinași, care locuiseră cîndva, departe în sus pe ramurile văii Plopului, încît se mai pomeneste și acum de vâlceaua lui Negrici, a lui Antonie, a lui Pîrjol, Schitoaia unde au avut și o biserică de lemn. La conac, la vale, erau aduși muncitori din alte părți ale țării, mai ales de la Slatina și-i muncea ca pe robi. Aici era biserica cea mare de zid, dar se făcea servicii numai

cînd deschidea boierul (arendaşul).

Încetul cu încetul, s-au înmulțit și băștinașii și au coborît și ei la gura vâlcelii, unindu-se cu cei aduși și primind toți delimitați, după legea lui Cuza la 1864, pâlmașii cîte 4 pogoane, iar cei cu boi cîte 8 pogoane. Dar aceste delimitații erau numai niște margini ale moșiei, pe cînd masa cea mare, cam una mie pogoane, o păstra proprietarul. Înmulțindu-se poporul și unii vînzînd delimitările, au ajuns numai pe mîna boierului, clăcași, și s-au înfrățit toți aceștia prin munca și suferința împreună, avînd și aceeași biserică aci și au format astfel satul Păișani de acum cu adausul din jos Urda cu Pîrîu și în sus Runcu. Ei primeau locuri de muncă în dijmă (mai rar cu bani), dar aceste locuri erau pe deal, pămînt greu de muncă și puțin productiv. Pe lîngă dijmă, întreială, oamenii trebuiau să execute mereu clăci, 5 zile la pogon și tot clăci și pentru vitele învoite la izlaz, încît boierul după ce rămînea cu pămîntul cel bun în vale, îl muncea cu brațe de clacă. Pentru aceasta îi constrîngea foarte ușor : cine nu depunea zile de muncă, pierdea locurile, iar isprăvniceii cu bicele pocneau și loveau și strigau la lume. Dar era condica de învoieli agricole la primărie și erau jandarmii care erau în tonul boierului, ca să nu-și piardă pîinea și mai bine să cîștige cîte ceva de la boier. La paști era govie mare, adică petrecere cu lăutari la conac și orice clăcaș trebuia să-și ducă acolo un plocon : păsări, ouă, cîrnați, un prilej de umilire umană. Dar suferînd, păișanii și-au format un specific al lor de vrednici gospodari și mai ales foarte solidari. Cum nu erau preocupați de București decît în mică măsură, în contrast cu cei din restul comunei, păișanii erau buni plugari și aveau un spirit sociabil, colectivist cu mult înainte, încît acum la cooperativizarea agriculturii s-a văzut superioritatea lor în comparație cu restul comunei. N-aveau spiritul de proprietate ca-n alte sate, decît unii din autohtoni. De aceea, unii au vîndut delnițele la sătenii din Stoinița, satul de alături în sus, unde erau mulți acaparatori de moșii, cumpărînd prin toate satele din jur.

Trecutul acesta al păișanilor a făcut din ei și niște iubitori de folclor, de cîntace și dansuri, așa că un căluș era numai la ei, iar la manifestările cultural-artistice de acum, echipele de dansuri, numai la ei erau și orau primii la concursuri

și peste tot un simț patriotic.

De amintit că în timp ce ei distrugeau la conac, manifestînd, au încercat cîțiva săteni din Stoinița să se apropie de ei, dar cînd s-au ropotit păișanii spre ei spunînd : "iată că mai vin tot ăștia să ne mai ia din pămînt, cînd noi l-am plătit cu suferința", fugeau stoinițenii, între care Iaov și cu Ion al Floarei, cum spuneau ei la urmă : "prindeam iepurele din fugă".

Să vedem ce făcea reacțiunea. Urmărea pe capii răscoalei. Primul era Streche, dar el s-a făcut nevăzut. Pe Ia rude prin Cocorova, prin păduri și tot așa și ceilalți. Erau destui și prinși, dar unii mai aveau pe cîte ceva să-i susțină să fie liberați. În fine s-au făcut 12 inși ridicați să fie executați la Mierea, unde au fost executați cei de acolo, iar cei de la Păișani amînați pentru a doua zi. Norocul lor. Noaptea însă i-a făcut scăpați un locotenent Chirițoiu, pe fereastră, cum spunea Gheorghe Antonie pe urmă, unul din osîndiți. Apoi a venit un ordin - norocul păișanilor - să fie numai trei executați. Mulți erau bătuiți crunt : legați pe butoi, primeau la spate lovituri pînă leșinau. Mai liniștindu-se toate, a slăbit prigoana. Cei doi căpitani au plecat cu unitățile lor, rămînînd în comuna Stoina un plutonier bărbos, Băbălău (de la Poiana de sus) cu ceva ostași, care erau cazați la Petrescu la Stoinița. Se mai tergiversaseră lucrurile, îi tot judeca, îi tot judeca, îi cernea că erau stăruințe, pînă a rămas vorba pentru trei să răspundă : Constantin Mihăescu (Nebunică) fratele popii din Păișani, Nițu Drăgan, bătrînul cu pricina de la primărie și Ion Ion Braloșteanu. Așa că la 15 martie s-a hotărît executarea lor. S-a pornit de la primărie de la Stoina cu toți ai primăriei cu plutonierul Băbălău cu ostași și cu cei trei legați belci cu funii și cu lume multă, spre conac la Păișani, unde era să fie executarea și unde mai fumegau movilele de grîu. Pe drum, arendașul Sotir Ivanovici, că venise și el și ridica tonul acum, îl auzeam spunînd că : "trăsura mi-o fac ei acum cu roate pe cauciuc", că-i arseze și trăsura. El stăruise și ridicase pe salvatorul său, Chirică, la gradul de caporal, îi luase o uniformă nouă și mergeau toți.

La Păișani, ajunși, i-a dus în biserică pe cei trei legați de i-a spovedit și grijit blîndul preot Mihăescu, care recomanda soldaților : "îndreptați-le mai sus, armele, mări tată" ! De notat că unul din cei trei, chiar fratele popii, așa zis Ne-

bunică, era un temerar cum nu s-a văzut. Încă dinainte, cum vedea că-i poartă nemîncăți și-i tot cercetează, le spunea : "hai-de bă, dați-ne ceva să mîncăm, ori împușcați-ne, ce tot ne purtați". Si cum el sfidînd moartea, mergea cu curaj. "E ! o să ne împușcați și ce-o să mai fie" ? Stăteau pe aproape și priveam cum îi trecea drumul de la biserică la poarta conacului (astăzi poarta școlii Păișani), unde așa legați cu funia, îi acoperiră la față cu niște basmale albe înflorate de țărance. Pătrunși de durere, de spaimă așteptam. Stăteau cei trei înfipți acolo ca o acuzare împotriva boierilor și așteptau botezul de sînge, o imagine a lui Horia, Cloșca și Crișan răpuși ca luptători pentru drepturile poporului.

O comandă la soldați "foc" ! o răpăială de arme... și văd chiar pe Nebunică, primul, lăsîndu-se pe spate, ars de un glonte, de i-a tras și pe ceilalți jos, cum cade un gard la ploaie. Am alergat acolo. Cu lumînări gata lumea, unii tăiau funia ce-i lega. I-am privit cum erau însîngerați. Primise cîte un glonte fiecare ; soldații trăsese la întîmplare, că se mai liniștiseră lucrurile. Bătrînul Nițu Drăgan cu umărul străpuns, iar Nebunică lovit pe la gemănarea piciorului, dar îl ustura grozav ; au fost ambii salvați la spital. Numai Braloșteanu, lovit prin abdomen, a răposat după două zile acasă.

Nebunică, după ceva timp, venea de la spital de la Craiova pe jos, ca tuturiga, vorba ceea și la întrebări răspundea pe scurt : "mi-a trecut bă, n-a fost nimic, m-a împușcat prin dos". Prin curtea conacului, încă mai fumegau movilele de grîu, deși trecuseră zile multe la mijloc. Grîul arde anevoie. De amintit că în timpul frămîntărilor cu stabilirea capilor, erau denunțuri care amestecau și oameni din restul comunei. Petrescu de la Stoinița, chiabur și fără copii, ducea frică și ținuse să aibe soldați cazați la el. Dar un om de la Stoinița, Ion al Floarii, tocmai că făcea o glumă cu el : "cînd să te văd, d-le Petrescu, cu cojocul rupt". Atît a trebuit ca să fie arestat și abia cu multă rugăminte l-au scăpat oamenii deilalți de la un glonț, că Petrescu vrea să-l achite.

Mai vedeam dinaintea primăriei arestat pe Ghiță Crăciunescu, agent sanitar, pentru propagandă, dar soția sa învățătoare, tot ruga pe acest Petrescu și pe toți și tot plîngea și iar ruga pe Petrescu plîngînd ca să-și salveze soțul. Si aud pe Pe-

trescu : "poate că să vorbim cu soldații să nu tragă în partea în care o fi el". Iacă vorbă ! și atîta ipocrizie. Adică credea că o să vadă un lanț mare de oameni înaintea armelor.

Pentru refacerea la conac apoi au fost urmăriți cei care luaseră cereale sau lucruri. De acum dijma s-a mărit 2/5 și toate hangaralele creșteau.

Ca prevedere împotriva vreunei răscoale a sătenilor, s-a înființat în comuna Stoina administrație de plasă, plasa Stoina, cu comunele : Stoina, Mierea Birnicii și Valea Boului. De asemenea, o secție de jandarmi, cum zicea poporul : "s-a întărit birjeria".

E ! dar timpul își bătu joc de veleitățile boierești, că îngrădirile lor au fost măturate de transformarea socială, propulsată de evenimente, ca de ape năvalnice și astfel, ogoarele au ajuns în mîinile celor care le muncesc, iar actul răscoalei de la 1907 rămîne lăudat și cei căzuți de gloanțe sînt recunoscuți eroi.

Dumitru Hobeanu
învățător pensionar

1 9 0 7

Trecut-au vremuri crude cu biruri peste biruri,
Cînd toate-au fost furate în fel și fel de chipuri
De-acei ce dădeau legea, iar visteria domnul...
Muncea o țară-ntreagă ca să trăiască unul.

Și se-ntreba o lume : cît poate să mai ducă,
Că bietul om, săracul, îl vezi cum se usucă,
Doar inima-i mai bate în piept neîmpăcată
Sub tortul din cămașa mai toată sfîrtecătă.

Dreptatea n-o pretinde la pronia cerească
Căci a-nvățat securea cum coasa să cosească,
Iar țara e cuprinsă de flăcări și răscoală
Ce flutură dreptatea din munte pînă-n poală.

Grav regele dă ordin să sune-n țară goarna
Cu flori de sînge ude-și împodobi coroana
Și unșpe mii de inimi din nația română
Inceată pulsul tînăr, se-ngroapă în țărîină.

Dar doamna stăpînire nu simte-a lor durere,
Un gînd o stăpînește : mărire și avere
Si-n liniște deplină țintește plumbi în piepturi
Să-nvețe trențăroșii că n-au drept la drepturi.

Ea, foamea nu cedează la vorbe și la gloanțe.
- Boierii, boieriții să treacă prin instanțe !
Iar omul să se-nalțe ca pasărea în spațiu
Căci mult sîntem departe de vremea lui Horațiu.

Virgil Ivănescu

Tara mea, grădina mea
?-----

Toată țara-i o grădină
Potopită în lumină.
Din munți și pînă la mare
Termo și hidrocentrale
Luminează satele
La fel ca orașele.

Muncitori și muncitoare
Construiesc mașini, tractoare
Care merg să are-ogorul
Aducînd belșugul, sporul,
Viața țării să-nflorească
Și belșugul să-i sporească.

Astea-s datorită lui,
Dragului, partidului,
Care, cu un braț robust
La cel 23 August
A rupt lanțurile robiei
Punînd capăt lăcomiei,
mizeriei,
sărăciei.

Astăzi la un sfert de veac
Toate satele se-mbrac'
În haină de sărbătoare
Oamenii muncesc pe-ogoare
Cu avînt și-ncredere
Și se iau la-ntrecere.

Pionieri și școlari,
Exemplu luînd de la cei mari
Învăță cu sîrguință
Și cu multă stăruință
Pentru-a fi cuceritori
Noului cuceritori.

Manda D. Elena
clasa a VIII-a

TARA ÎN VĂZDUH
,

Se-nalță stelele deasupra României
Precum se-nalță visul izbînzii
Deasupra bătăliei.
Se-nalță stelele deasupra României
Cum se înalță focul
Deasupra bucuriei.

E fala ta, o țară înflorită,
De mii și mii de ani
Ai tîmplele pe cer
Si numele ți-e scris
,
Pe mult albastrul cer ;
Si stai de mii de ani
,
Mereu nebiruită.

De mii și mii de ani
Îți zboară-n cer un nume

Tribuna Absolventului

LA CULES DE VII

Soarele zglobiu din fire s-a lăsat
Cu coșnița-i grea de lumină prin vii
Și fete frumoase, codane zglobii
Cu râsul pe față prin vii au plecat.

Și cînteccele par păsări măiastre
Cu aripi țesute din lumina zilei
Și cuibul le este gura copilei ;
Țesut din raze li-e drumul spre astre.

Și strugurul doldora de must a prins
- Curcubeu în coșul plin al fetelor -
La una s-a desprins capul betelor.

"Leano, te dorește..." Și-n fete s-a-ncins
O ploaie de rîs și de veselie...
- Li s-anină-n păr puf de păpădie.

C. Amărăscu-Stoina
(din volumul Crizanteme... sonete)

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ÎN STOINA DE ALTĂDATĂ

Anii care au trecut pe nesimțite, adăugându-se pe răbojul vremii, n-au reușit să șteargă din memorie parfumul suav al amintirilor tot mai îndepărtatei copilării petrecute pe meleagurile Stoinei natale.

Dacă învățarea "buchiiilor", cum spuneau bătrânii noștri, a lăsat în mintea noastră urme care s-au estompat mai ușor în ceața vremilor trecute, primele amintiri despre zbenguiala improvizată de noi s-au desfășurat metodic sub îndrumarea dascălilor, se păstrează viu în memorie azi ca și în urmă cu aproape o jumătate de secol.

Desigur că în Stoina, ca peste tot în lumea aceasta, copiii s-au jucat și se vor juca întotdeauna, fiindcă în firea acestei vârste există o tendință naturală spre mișcare ; modul și mijloacele în care-și satisfac însă copii această necesitate vitală diferă de la o epocă la alta și de la o regiune geografică la alta. Generația mea a avut parte să trăiască primele începuturi organizate ale educației fizice și sportului în comuna Stoina, perioada când o mînă de dascăli pricepuți și cu tragere de inimă puneau o piatră la temelia modernizării învățămîntului, abordînd printre altele și problema exercițiilor fizice.

Fără îndoială însă, în forme populare, exercițiile fizice au fost practicate și în comuna Stoina, în special de copii și tineri cu mult înainte de înființarea primei școli, despre acestea stau mărturie tradiții și deprinderi populare, lupta dreaptă, trînta cu pîdică, întrecerile la fugă, înotul voinicesc, călărie ș.a.

Activitățile fizice cu caracter sportiv modern și-au făcut apariția în comuna Stoina sub forme simple de-abia după primul război mondial.

Pionierii acestor începuturi au fost învățătorii : Dumitru Hobeanu, Ion Ivănescu și Dumitru Marian, care nu pregețau adesea să demonstreze practic și să participe alături de copii în activitățile sportive inițiate de ei.

Imi amintesc cu multă plăcere de întrecerile de ștafetă, pe care susnumiții învățători le organizau prin 1928 - 1930 cu noi în curtea actualei școli din centrul comunei, de la gardul dinspre apus pînă la cel care despărțea școala de primărie - unde se afla un măr și un cireș care ne serveau ca puncte de întoarcere și pe care-i ocoleam în mare viteză. Erau în aceste alergări Păuna Dumitru și Ancuța Toma din Ulăreasa. Despre ultimul, mic de statură și cu o foarte mare frecvență a pașilor în timpul alergării, mi-am amintit după trei decenii cînd am văzut pe Stadionul Republicii din capitală pe recordmenul mondial Ira Murchison din America, un negru ce avea aceeași statură și stil de alergare ca Ancuța al nostru și mă-ntrebam ce-ar fi ajuns Tomiță dacă ar fi avut atunci condițiile pe care le au actualii elevi din comuna sa natală ?

Cu mingi de cîrpă, sau meșteșugit făcute din păr de vacă, se organizau întreceri de oină, în care învățătorul Dumitru Marian, un stîngaci experimentat, și mai marele Dumitru Hobeau erau protagoniștii la care priveam cu nespusă admirație. Ceea ce vedeam la școală făceam apoi noi acasă, pe ulițe sau pe cîmp, unde mergeam cu vitele la păscut. Jocuri ca : "de-a mingea la gard" și "ogoiul", începeau să ia locul vechilor "poarca" și "ciocănelul". A venit apoi în deceniul al patrulea vremea fotbalului, cu primele meciuri între comune, desfășurate în vacanța mare atunci cînd elevii școlii ajunși la liceele din Craiova veneau în sat cu cîte-o minge peticită, procurată cu mari greutate din banii strînși pe la serbări sau colectați din contribuția fiecăruia.

Intre 1930 - 1940 s-au rînduit prin echipa comunei Stoina, mai întîi seria : Ilie Stanciu, C. Amărăscu, Nelu Lustig, Ion Mărgineanu, apoi cea a lui Ilie Istrate, Sicu Hobeau, Titu Gorun, Emanoil Popescu, Stelian Istrate, care-au predat ștafeta seriei : Costel Hobeau, Nae Mărgineanu.

Concursuri și campionate oficiale școlare sau sătești nu aveam pe acele vremuri, în schimb aveam destule discuții pentru încălțămîntea și hainele noastre rupte, murdărite, zgîriate ca și pentru vremea pierdută.

Despre teren de sport nici nu putea fi vorba ; trebuia să mergem prin zăvoi, unde găseam cîte-o poieniță sau pe nisipul Amaradiei, cam departe de școală, dar unde ne puteam juca în voie fiindcă nu ne alunga nimeni.

Astăzi, școala din comuna Stoina are un frumos complex sportiv, cu terenuri de fotbal, handbal, volei, amenajări pentru atletism, gimnastică, tenis de câmp și de masă, iar numărul mingiilor și echipamentului depășește pe cel existent cu două decenii mai înainte în toată Oltenia ! Dar, despre succesele actuale ale echipei de fotbal, ca și despre vremea introducerii altor sporturi vom avea ocazie să vorbim în alte numere.

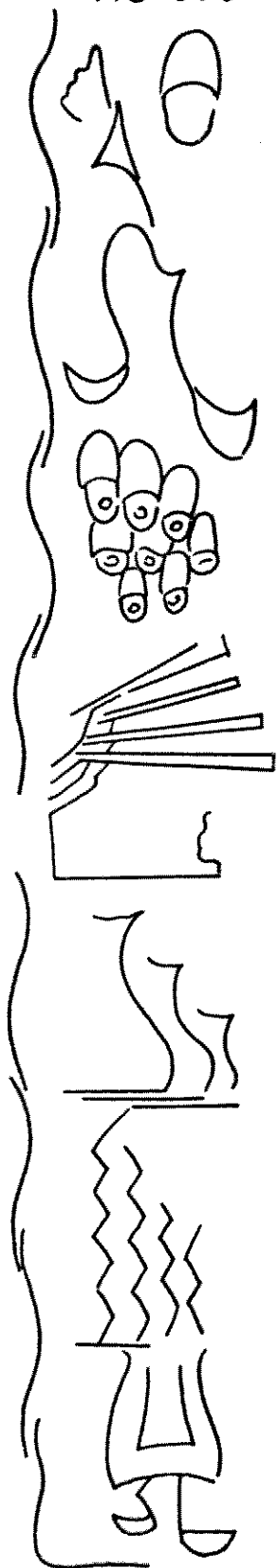
Prof. Ilie Istrate
CONSILIUL NATIONAL PENTRU
EDUCATIE FIZICA SI SPORT

Din comoara folclorului nostru

CINTECUL LUI IANCU JIANU

Frunză verde de tufan
Auzit-ați de-un Jian,
De un hoț de căpitan,
Care umblă prin păduri
Cu șaisprezece panduri
Cu ghebe și cu poturi
Cusute în găitanuri.
Jianu om mic de stat,
Dar la minte înțepat.
El pe cine întâlnea
Indată îl amăgea,
Lumea de dînsul fugea
Cu jalba la Caragea.
Domnia cînd auzea
Poterea o trimetea,
Iar Jianu-nțelegînd
S-a oprit la Olt fugind
Călare pe-un armăsar
Și striga : "Frate vădar,
Trage podica la mal
Că nu-ți va fi în zadar,
Trage podul mai de-a drept,
Nu mă face ca s-aștept
Că-ți răcesc un glonț în piept
Și te culc ori te deștept".
Iară el sta și privea,
Se făcea că se gîndea
Și oleacă zăbovea.
"Decît să mă rog de-un prost
Am să fac cum a mai fost
Și să trec la adăpost.
Murgul mi-este cam nărod
Și de coama lui mă-nnod.
De-oi sta ca să mai plătesc,
La toți să mă căciulesc,
Hai, Murgule, te silesc
Hai la Slatina-n județ".
Un bici calului că-i da
Drept în Olt că îmi sărea.
Cît ai zice foi ca bobul
Iată Iancu trece Oltul.
Iancu Oltul că trecea,
Poterea mi se-ntorcea,
El la gazdă se ducea
Și-acolo bine-mi trăia.

Culeasă de elevul Cojocaru Iustin,
din clasa a VII-a de la bunicul
său Cojocaru Ion în vîrstă de
77 ani.



OAMENI DE SEAMĂ

MIHAIL EMINESCU PE MELEAGURILE NOASTRE

Alcătuită din îmbinarea literelor chirilice și latinești, pisană din pronaosul bisericii satului Florești comuna Tîntăreni, menționează ca dată a construcției anul 1864, iar citori pe Barbu Bălcescu și soția sa Elena, ale căror portrete în mărime naturală, pictate de fiica lor Zoe Mandrea, priveghează de aproape un veac în acest lăcaș.

După mărturiile bătrînilor, tot atunci fusese mutat și satul de pe cîmpia Gilortului cu terenuri roditoare, sub tivitura dealurilor unde li se dăduseră loturi de împroprietărire țăranilor clăcași prin legea rurală a domnitorului Cuza.

În același timp, a fost ridicată și școala din inițiativa și cheltuiala Bălcescului. Deci, ideile generoase de iluminist ale marelui revoluționar pășoptist, au germinat la o scară mai redusă și la fratele său. Ba mai mult, atitudinea binevoitoare față de școală s-a transmis și în generația următoare la ginearele acestei familii, Nicolae Mandrea, care în fiecare sfîrșit de an școlar, dăruia fiilor de țăranii silitori la învățătură, ajutoare în haine sau bani. Acesta făcuse studii juridice la Berlin, unde s-a cunoscut și împrietenit cu Mihail Eminescu, relații pe care le-au continuat și la București, prin participarea la ședințele din cadrul Junimii prezidată de Titu Maiorescu.

Chiar în prima vară după venirea poetului de la Iași, în capitala țării, i-a fost oferită ospitalitatea plină de liniște și reconfort a conacului Bălcescu-Mandrea din Florești. Considerăm că în mîndria sa unanim recunoscută, Mihail Eminescu n-a putut să refuze invitația unor familii în care mai dăinuiau încă vederile democrat-revoluționare de la 1848 și de care îl apropiau și legăturile de colegialitate din perioada studiilor universitare.

Astfel că în vara anului 1978 Eminescu primește și expediază corespondența din Florești, unde este vizitat și de Ioan Slavici. Liniștea, singurătatea, codrii seculari de pe Cîmpul Cerbului, lacul din luminișul pădurii și bruneta popii din Florești, crează o ambianță potrivită cu firea celui care totuși

viața a fost stăpînit de nostalgia locurilor natale. Mulțumirea poetului pare să fie deplină, după cum mărturisește fiul cojocărilor din Siria.

Tot aici așteaptă vești despre fratele său mai mic, ofițer mobilizat în campania din Bulgaria și demobilizat încă din vara anului 1878.

Epoca despre care vorbim, este apreciată ca cea mai productivă din viața marelui poet, cînd geniul său creator a plămădit în laboratorul minții sale acele perle de neprețuit ale literaturii noastre : "Luceafărul" și "Scrisorile", pe lîngă o serie de alte poezii din perioada maturității.

Stiut este că, hărțuit de privațiunile vieții, lui Eminescu îi rămînea foarte puțin timp pe care să-l consacre muncii de creație. De aceea, despre concediul petrecut la Florești se poate aminti ca despre o odihnă activă, cînd Slavici îl află traducînd din limba germană o lucrare de istorie a unuia din frații Hurmuzachi, în legătură cu luptele de apărare ale poporului român în evul mediu contra jugului otoman.

Dacă întotdeauna faptele de vitejie din trecutul eroic al acestui popor au întreținut flacăra nestinsă a celui mai mare geniu al neamului nostru, cu atît mai mult lectura și meditația asupra vijelioaselor bătălii de la Povei și din multe alte locuri stropite cu sînge, dintre Carpați și Marea cea Mare, i-au răscolit florii creației.

De sub poala codrului de stejari, netăiat poate chiar din timpul lui Mircea, de sus de pe Cîmpia Cerbului, din foisorul lacului preferat de poet, va fi privit acesta cu ochi de voevod toată întinderea cîmpiei cu multe rovine, ce se întinde pînă la confluența Gilortului cu Jiul, imaginîndu-și toată desfășurarea luptei dintre cele două tabere, prezentate apoi în Scrisoarea a III-a, embrionară cît a stat la Florești, avînd în vedere ocupația poetului cu traducerea amintită mai sus, iar de săvîrșirea Scrisorii a III-a urmează în anii ce s-au perindat pînă la publicarea poeziei.

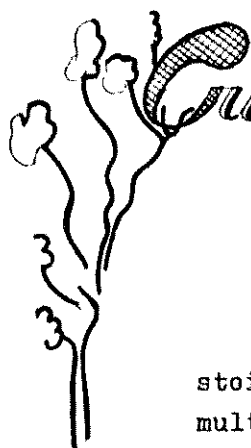
Creația de natură erotică din această vară o punem în legătură cu începutul unei mici idile, confirmată chiar de poet, avînd ca subiect fata brunetă a popii din acest sat, căsătorită la Bulbuceni în familia Stoiculescu.

Fie ca divertisment sau ca un moment de infidelitate față de Veronica cea infidelă, Eminescu și-a permis să contemple în timpul goviilor din poiana cu brazi, sau în serile cu lună, chipul tânăr și frumos al unei oltence care i-a înșeninat pentru puțin timp, un crâmpei din cel de-al 28-lea an al vieții. Cert este că i-au prilejuit poetului clipe de satisfacții sufletești pe care numai Ipoteștii copilăriei le avuseseră și după care rîvnea cu o nepotolită sete :

"Unde ești copilărie
Cu pădurea ta cu tot" ?

Prof. Maria Constantin
Școala Florești





Cuvinte din bătrâni —

NU VIN PAȘTILE CU MĂCIUCI...

Se mai întâlnește și astăzi expresia aceasta în graiul stoinenilor, dar este pe cale de dispariție, trecînd tot mai mult în vocabularul pasiv, în rîndul arhaismelor ; de altfel, această poziție o are în prezent.

Cercetînd baza care a generat-o, expresia ne conduce în trecut, într-o lume ancorată puternic în tradiție și conformism : oamenii din Stoina așteptau sărbătorile de primăvară ca pe o revelație impusă de sosirea primăverii, anotimpul ce simbolizează reînvierea întregii firi ; după o iarnă grea și adesea prelungită, plină de lipsuri, oamenii se prezentau în primăvară, la sărbătorile Paștelui, ca la o paradă a modei, cu pitoreștile lor costume naționale.

La hora care avea loc, în secolul trecut, sus pe culmea dealului, acolo unde erau viile și pivnițele satului, unde se păstra vinul, ori la hora din mijlocul satului, în secolul nostru, jucau flăcăii și fetele, purtîndu-și cu mîndrie costumele, de cele mai multe ori noi. Lucrau în timpul iernii, căci la răști trebuia să fie gata cel puțin o ie frumoasă, înflorată, cu modele luate de departe, de prin alte sate și astfel se constituia o adevărată întrecere a măiestriei.

Dealul satului Stoina are, în punctul Curmătura, spre apus, o poieniță frumoasă, străjuită de o pădurice de tufani care îi împrumută ceva din tainele miturilor și legendelor - este Cusătoarea, locul care poartă numele unei îndeletniciri practică de fete, mai cu seamă în primăvară. Aici se adunau ele și coseau, își împrumutau modele, constituind o adevărată școală în aer liber. Debutul nu se putea face în altă parte, căci tradiția ne arată că locul era consacrat, iar numele impunea respectul deosebit față de poienița însoțită, așezată la înălțime și oferind o priveliște deosebit de atrăgătoare.

Cu timpul însă și anume începînd cu secolul nostru, unele tradiții au început să fie date uitării și înlocuite cu practici impuse de pătrunderea în lumea satului a modei tîrgu-

rilor. Costumele naționale au fost, în parte, uitate și înlocuite cu hainele cumpărate de la târguri și din orașe. Nu s-a renunțat nici la costumele naționale, la frumoasele modele românești, dar s-a renunțat la lucrul realizat în comun, s-a renunțat la Cusătoarea, poienița rămasă singuratecă, tristă și mirată de întâmplarea care i-a răpit pe veselii ei musafiri : fetele n-au mai mers să-și lucreze cămășile de horă, flăcăii n-au mai avut pe cine însoți cu poveștile lor, cu glumele și ghicitorile pe care le pregăteau din timp. Această renunțare a fost dictată de anii războiului, ani când satul și-a trimis oamenii în vîltoarea morții la care îi chema uriașa încleștare dictată de pofta de sînge, nesățioasă a imperialiștilor.

Satul Stoina și-a dat din plin contribuția de sînge și tristețea s-a așternut ca o ceață grea, apăsătoare peste inimile oamenilor care se uitau la Cusătoarea cu tristețea dictată de împrejurările grele. Au urmat anii grei de după război, cu lipsuri mari și oamenii au uitat frumosul obicei, pe care l-au păstrat doar în amintirea lor și în numele care i-a rămas poeniței din dealul Curmăturii.

Expresia : "Nu vin Paștile cu măciuci", exista de mult, de cînd la Cusătoarea se adunau fetele satului și în cîntece și voie bună, adunau cu acul pe pînza nălbită florile cîmpului, albastrul cerului și culorile de pe aripile fluturilor. Era aceeași o vorbă de mîngîiere pentru fetele care nu puteau să-și încropească o ie, ori nu ajungeau la modelul dorit, din cauză că arniciul și mătasea erau prea scumpe pentru bugetul lor. Atunci, părinții sau cei apropiați se adresau fetei necăjite : "Lasă tu, că nu vin Paștile cu măciuci". Se înțelegea de aici că oamenii căutau să dea strălucire acestei sărbători religioase, dar ea trebuia privită cu ochii realistului, redusă la dimensiunile unei zile obișnuite și nu trebuie făcute prea multe sacrificii. Înțelepciunea poporului venea să dezumfle și să reducă la proporții normale o sărbătoare, cu tot aspectul ei mistic.

Mă gîndesc la marele nostru povestitor Ion Creangă - exponent al graiului poporului și al concepției sănătoase a oamenilor despre viața spirituală - care a redus la dimensiuni mici pe Dumnezeu, pe draci, pe sfinți și moartea chiar, în povestiri și basme, ajunși la cheremul lui Ivan Turbincă, Dănilă Prepoleac, Stan Pățitul etc. și fac o punte de trecere de la

umuleșteni la stoineni. Dezumflarea fantasticului se află, nea-
rărat, în concepția și practica locuitorilor de la Ozana și ea
a fost oglindită de povestitor în opera sa ; aceeași dezumflare
o întâlnim la locuitorii de la Amaradia, căci judecînd expresia
"Nu vin Paștile cu măciuci", ea ne arată concepția realistă a
oamenilor care dovedeau prin aceasta că este o zi ca toate zile-
le și nu este cazul ca omul să-și piardă cumpătul și să recurgă
la cine știe ce sacrificii.

Elementele din care este compusă comunicarea, se află
la îndemîna oamenilor, căci măciuca era o armă de apărare a tur-
melor de oi împotriva lupilor și chiar împotriva hoților ; dar
măciuca mai era și instrument de supliciu, de tortură, îndrep-
tat împotriva celor nesupuși la muncă pe moșia boierească. Ex-
presia "Nu vin Paștile cu măciuci", la acest supliciu se referă,
arătînd că dacă cineva nu avea un costum sau măcar o ie nouă,
nu era pedepsit prin bătaia cu măciuca, așa cum se întîmpla atun-
ci cînd omul refuza să meargă la muncă pe moșia boierească.

Expresia are înfățișarea unui adevăr consacrat și a-
vea pondere în discuția angajată între oameni, ca un final ce
nu mai admitea alte argumente, fiind vorba despre o mulțime de
adevăruri însumate lapidar.

Astăzi, baza economică și socială care a dat naștere
expresiei a dispărut, de aceea dispare și această comunicare o-
rală ce se întîlnește tot mai rar, pe la bătrîni satului. Pen-
tru adevărul de viață pe care îl reconstituie, pentru forma ei
lapiuară și frumoasă, am consemnat expresia, am discutat-o, con-
siderînd că astfel nu va fi dată uitării.

Prof. Constantin Hobeau

VOI FI UTECISTA

Imi amintesc mereu
Si pare c-a fost ieri
Cînd mi s-a pus la gît
Roşia cravată de pionier.

Atîta bucurie
In suflet am simţit
Cînd pentru-ntîia dată
Pe pieptu-mi am văzut
Cravata-mpurpurată.

Si ani întregi am învăţat
Si-am fost mereu în frunte.
Dar a sosit momentul,
Acum să mă despart
De ce-am purtat cu drag
Mereu atîţia ani.

Si-o dau acum în dar
Celor mai buni şcolari
Indemn pentru izbînzii
Si pentru fapte mari.

Purtînd ştafeta hărniciei,
In dar primesc un lucru care
Indemn îmi e : încununarea bucuriei
Roşu carnet de membru U.T.C.

"Să-l porţi cu cinste"
Aşa este urarea
O cinste-n viaţă
Imi va fi şi spun
Cu el la piept
Curînd voi şti cărarea
Ce duce către visul
Ce-l ţin în gînd acum.

Manda Elena
clasa a VIII-a



Viața școlară

EXCURSIA NOASTRĂ

Timp de 7 zile, 45 de elevi însoțiți de 6 cadre didactice de la școlile Stoina, Păișani și Hurezani, am făcut o frumoasă și interesantă excursie școlară. Desfășurată în zilele de 5 - 11 august, pe traseul Stoina - Hurezani - Drăgășani - Slatina - Pitești - București - Vadul Oii - Mihail Kogălniceanu - Eforie - Constanța - Tulcea - Dunavăț - Tulcea - Brăila - Galați - Brăila - Buzău - Ploiești - Doftana - Tîrgoviște - Pitești - Curtea de Argeș - Pitești - Râmnicu Vîlcea - Horezu - Scoarța - Hurezani - Stoina, excursia a continuat planul întocmit în anul trecut, avînd drept scop cunoașterea patriei noastre.

Copiii au fost încîntați de cele văzute în excursie și au înțeles că datoria lor și a școlii este nelimitată în această direcție, nelimitate fiind și obiectivele turistice aflate la îndemîna fiecăruia, prin acest mijloc minunat : excursia școlară. Lecțiile de geografie, de naturale, de istorie, de educație cetățenească, vor fi ajutate mult de datele oferite de excursie și în felul acesta procesul de învățămînt va căpăta o calitate superioară, primind o trăsătură a aspectului de modernizare.

Pentru a valorifica datele culese din excursie, revista noastră pune la dispoziția elevilor paginile celui de al 6-lea număr, așa cum a făcut în anul trecut cu excursia de 5 zile, despre care copiii au scris în numărul 3 - 4. Convingerea noastră este că în felul acesta folosul este mult sporit, făcînd ca toți elevii școlii să cunoască date importante din excursia organizată și desfășurată în țară.

"TINERE RAMURI"

LA BUCUREȘTI

Poposim în capitală în seara zilei de 5 august, pe la orele 20 ; găsim Liceul nr.15, liceul care mai poartă pe fron-

tișpiciul lui numele poetei "Iulia Hașdeu". Sîntem bine primiți, personalul este înzestrat cu un deosebit simț al ospitalității. A doua zi dimineața vizităm Universitatea din București și de lîngă statuia lui Gheorghe Lazăr scrutăm trecutul în care amintim activitatea marelui dascăl, patriot și luptător pentru înfăptuirea idealului de emancipare a poporului nostru, precum și activitatea altor dascăli ce și-au înscris numele în istoria culturii naționale și chiar universale : Ion Eliade Rădulescu, Dimitrie Onciul, Ovid Densușianu, Alexandru Roseti, Iorgu Iordan, Alexandru Graur etc.

Ne permitem să scrutăm și viitorul, cutezînd să ne vedem peste ani, studenți ai acestei universități care, timp de mai bine de un secol, a pregătit tineri, dînd cadre de valoare țării noastre. Trecem prin fața celor patru statui : Ion Eliade Rădulescu, Gheorghe Lazăr, Mihai Viteazul și Spiru Haret și trecînd prin fața Casei armatei, mergem la grădina Cișmigiu, bogat ornament de flori și plante, un mîndru buchet ce împodobește capitala. Statuile bust ale marilor noștri scriitori, lacul, buturuga, pelicanii, sînt obiective pe care le trecem în revistă cu multă plăcere și încîntați de acest pitoresc, trecem să vedem sala palatului republicii, acolo unde, în acest moment, își încep lucrările Congresul al X-lea al P.C.R. Ora 10,20 - ne aflăm în fața sălii, tovarășul director Hobeianu Constantin ne prezintă impunătorul edificiu ridicat în anii puterii populare. Un fotoreporter ne filmează și se apropie de noi : "Nici nu mă așteptam la o scenă mai bună pentru reportajul meu, sînteți în excursie și în acest moment cînd întreg poporul român își îndreaptă gîndurile spre congresul care își începe lucrările, dumneavoastră sînteți aici, la fața locului, mai aproape cu ființa de cei care conduc destinele patriei și pun bazele unei noi perioade de înfăptuiri".

În acel moment ne-am simțit mai mari, mai buni, mai cuminți și în ochii fiecărui pionier se citea hotărîrea de a munci, de a se pregăti pentru viitor, la înălțimea creată de Congres ! Alături de mine Vasile Hobeianu, Mariana și Ileana Andreescu, Adriana și Melania Bărbuleanu, Paula Hobeianu, Dora Chiosa, Elena Mondescu, de la Stoina, Maria și Victoria Diaconescu, Doina Fieraru, Elena Dumitrașcu, Dorica Mazilu, Doina Burnaz, Virginia și Elena Tudor, de la Hurezani, Angela Fota și Maria Stan

de la Păișani, priveau spre edificiul din fața noastră cu mîndria pe care o are omul că păstrează în suflet și în minte dragostea și devotamentul pentru tot ce este mai de preț în lume : părintele nostru drag, Partidul Comunist Român.

În dreapta noastră se înalță blocul turn, de-o parte și de alta se arcuiește complexul de clădiri care completează măreția sălii din față și încîntați pornim spre Calea Victoriei pînă în piața cu același nume, în apropierea căreia se află muzeul de istorie naturală "Grigore Antipa", un alt obiectiv al vizitei noastre.

Manda Elena
clasa a VIII-a

MUZEUL DE ISTORIE NATURALA "GRIGORE ANTIPA"

În piața Victoriei, se află o clădire vastă, în stil ales, dar fără nici un lux arhitectonic inutil, clădirea în care un adevărat pelerinaj de oameni arată marea importanță a acestui edificiu, opera lui Grigore Antipa, membru al Academiei și fost elev al marelui savant Haeckel.

Iată un scurt istoric al muzeului :

Începutul este vechi, datînd din timpul domnitorului Alexandru Ghica, care, împreună cu fratele său Mihalache, pe atunci ministru al instrucției publice, a luat, de la 1834, inițiativa înființării unui muzeu de istorie naturală. Acest proiect se realizează în anul 1838, cînd se înființează un modest muzeu ca o anexă a spitalului Colțea.

Acest prim muzeu avea cîte o secție zoologică, anatomică și mineralogică. Din Torino a fost chemat conservatorul italian Fererati, prin a cărui mijlocire noul institut a primit ca dar de la muzeul din Torino o foarte frumoasă colecție de păsări împăiate și diferite alte vertebre. Urmașul lui Fererati a fost croatul Wallenstein.

În 1866, Grigore Ștefănescu, profesor la Universitatea din București, este numit directorul muzeului și el dă atenție

osebită secției geologice și paleontologice.

Pe la 1882, Dimitrie Brîndză, numit profesor de botanică la universitate, ia asupra-și colecțiile de botanică, trecute mai târziu la noul institut de botanică, la care prof. Brîndză a devenit director. Muzeul de istorie naturală era așezat în localul universității. În 1855, un incendiu distruge aproape în întregime colecțiile, iar puținele obiecte care scapă de foc sînt atît de vătămăte, încît nu se mai pot păstra în colecții.

În 1893, Grigore Antipa este numit director și mută rămășițele secției zoologice într-un local închiriat, în strada Polonă. Colecțiile nu mai erau bune decît de panoramă, căci preparatorul avusese ideea să pună capul unei păsări la alta din altă specie, coada sau picioarele de la alta. Grigore Antipa a ars acești "monștri alcătuiți de un preparator naiv".

Încetul cu încetul, noul director adună material nou : primește în dar material de la cei care-l cunoșteau, lucrează, achiziționează etc.

În 1904 începe construirea localului actual de la șosea, după planurile alcătuite de Antipa însuși, împreună cu inginerul Roco. Lumea vedea ridicîndu-se o clădire mare, destinată muzeului de științe naturale și se mira cu ce va fi ocupată, știind că țara noastră nu posedă colecții. Dar directorul nu stătea pe loc, ci făcuse lucru de furnică, fără zgomot și la 24 mai 1908, noul muzeu era gata, plin de colecții și a avut o inaugurare strălucitoare, fiind vorba de o instituție, mîndria capitalei și a patriei noastre.

Un ajutor prețios l-a dat fondatorului Grigore Antipa, profesorul Popa-Burcă numit în 1906 ajutor al directorului.

Localul actual al muzeului a costat pe atunci 340.000 lei, iar pentru vitrine și instalații statul a contribuit numai cu suma de 40.000 lei. Vitrinele din fier, cu geamuri de cristal, unele au costat pe atunci peste o jumătate de milion lei. Directorul a adunat această sumă sub formă de donații.

Pătrunzînd în muzeul ce poartă numele marelui savant și patriot "Grigore Antipa" m-am pătruns de marea valoare a acestei colecții, căci lăsînd la o parte bogăția colecțiilor și frumusețea exemplarelor, precum și faptul că fauna țării e complet

reprezentată, aşezarea muzeului este făcută după o metodă biologică cu totul originală, care în urmă a fost adoptată de cele mai multe muzee din Europa.

Intrăm în muzeu şi în vestibul se impune din primul moment o familie de gorile, neam al omului, cunoscut ştiinţei abia de un secol, căci locuieşte prin întunecoasele păduri ale Africii centrale. Gorila, deşi ca mascul matur trece de 2 m. înălţime şi cu toate că e un colos de muşchi, pe care nu îndrăzneşte să-l atace nici un alt animal, este totuşi un ierbivor paşnic.

Tot în vestibul, lângă fereastră, găsim un marifer acvatic, care, ca înfăţişare se aseamănă cu balena, este înrudit mai de aproape cu elefantul. Este aşa zisa vacă de mare (Halicore), numită şi sirenă.

Coborâm în subsol şi rămânem încântaţi de dioramele, adică minunatele combinaţii de preparate naturale : viaţa la ţărâmul mării, plaur în deltă, regiunile arctice, Bărăganul, culmile Carpaţilor.

În aripa de nord, se află scheletul unei balene, scheletul unui dinocer, un copitat care a trăit în America de Nord acum câteva milioane de ani.

Atârnată de perete, găsim în original o placă de piatră cu o reptilă uriaşă fosilă (Ichthyozaurus), care seamănă ca formă cu delfinul şi cu peştii, fără să fie înrudit cu aceştia. Ca o broască ţestoasă colosală arată scheletul Glyptodonului, ce trăia ca paşnic ierbivor, în pampasurile Americii de Sud. Într-un dulap, este expus piciorul unui Dinornis, cea mai mare pasăre ce a trăit vreodată ; atingea o înălţime de 3,5 m., semăna foarte bine cu struţul şi s-a stins abia prin secolul 18 e.n. Un ou în greutate naturală de 9 kg. reprezintă o pasăre asemănătoare din Madagascar.

Foca şi ursul de peşteră completează exponatele din sala balenei.

Pe mine m-au impresionat dioramele, care prezintă animalele şi păsările în mediul lor, dau ideea luptei lor pentru existenţă şi a modului de viaţă : un cerb atacat de o haită de lupi în pădure, porc mistreţ cu porcei într-o regiune subcarpatică, un grup de cormorani, o colonie de păsări acvatice la cui-

burile lor pe limba de nisip care separă lacul Razelm de Marea Neagră, pelicani cu puii lor "golașo" la cuib, am rămas încântat de peștii văzuți în acvariul muzeului și m-am înfiorat trecând prin fața vitrinelor în care se aflau șerpilor ; toate speciile și mărimile, precum și crocodili feluriți.

Popa G. Dumitru
Clasa a VIII-a

L A B A N E A S A

Casa Scînteii, lacul Herăstrău, pădurea Băneasa.

Le-am văzut la fața locului și am rămas tare mulțumit că m-am aflat în fața lor. Dar ce m-a impresionat mult a fost grădina zoologică și cu aceasta, noi excursioniștii de la școala din comuna Stoina ne mîndrim că am vizitat cele două grădini zoologice din țara noastră : cea de la Sibiu, vizitată în excursia organizată în vara anului 1968 și cea de la București (Băneasa), vizitată în ziua de 6 august 1969.

La intrare, singur în cușcă, un leu de Africa rage înspăimîntător, făcînd să se înfioare toată firea. Alături, într-o altă cușcă, două leoaice stau rezemate și privesc pe vizitatori. Un tigru neliniștit, agitat, parcurge încontinuu distanța de la ușa închisorii lui la locul destinat odihnei, vișînd probabil la libertatea din Bengal, iar într-un loc împrejmuit cu gard înalt, un elefant își zărnăie neconținut lanțurile de la picioarele anterioare, în speranța că va găsi libertatea mult dorită. Serpi uriași agățați în pomi, un cobra cu privirile lui crude, crocodilul de Nil completează galeria interesantă ce se desfășoară în fața ochilor noștri, căci noi vedem ca într-un film : maimuțe, vulturi, zebre și în sfîrșit girafa ce ne privește de la înălțime. La ieșire, ne însoțește din nou răcnitul leului care pare să spună : "Nu uitați că eu sînt regele animalelor și pretind să-mi păstrați în amintire un loc". Ne-am îndepărtat cu acest gînd, împrumutat de florosul captiv și îndreptîndu-ne spre est ne-am mutat gîndul spre marea care ne aștepta ospitalieră.

Niță I. Dumitru
Clasa a VIII-a

L A M A R E

În seara zilei de 6 august, pe la orele 20, am ajuns la Vadul Oii. Curioși să vedem Dunărea, ne-am coborât din mașină și ghinion : bacul care trebuia să ne poarte pe puntea lui plecase spre țărmul celălalt al fluviului lăsînd în urma sa un convoi de mașini care nu putuseră să fie îmbarcate și care urmau să fie parteneri de drum la următoarea traversare. Am așteptat, bacul s-a dus și s-a înapoiat cam în $3/4$ de oră și iată-ne într-o ambarcațiune mare (am numărat 16 autovehicole mari) cu care am plutit de la un țărm la altul. Noaptea împrumuta Dunării ceva din multele taine pe care natura le dezvăluie omului numai atunci cînd aceasta cercetează, cînd se apleacă asupra lucrurilor cu multă răbdare. Frumusețea Dunării aveam s-o cunoaștem în totalitate la trecerea din Dobrogea spre Moldova, pe la Brăila, în ziua de 9 august, purtați fiind de un bac ce purta numele de Vadul Oii.

Marea ne-a impresionat în mod deosebit prin frumusețea și măreția ei, precum și din perlele presărate de oameni pe litoralul de la Mangalia la Mamaia. Ne-am oprit în mod deosebit la Eforie și am intrat toți în apă. Au fost copii care, atrași de frumusețea și ospitalitatea mării, au intrat îmbrăcați în apa mării și au făcut baie (Mazilu Dorina de la Hurezani și Manda Elena de la Stoina). Se vede că n-am fost toți pregătiți pentru această îmbrățișare cu valurile, dar ocazia fiind rară, toți au dorit să nu piardă ocazia.

Marea noastră pe care vechii greci au numit-o Marea Neagră, pentru că o credeau inospitalieră și lipsită de fauna Mediteranei, primește astăzi mii de vizitatori din țară și de peste hotare. În anii puterii populare litoralul atrage în lunile de vară pe mai toți oamenii muncii de la noi, care doresc tămăduirea unor boli, sau recreerea și reconfortarea în timpul concediului de odihnă.

Am văzut marea albastră, iar pe țărmul ei o mare multicoloră de oameni și măreția aceasta m-a mișcat în mod deosebit.

Andreescu Eugenia
clasa a VIII-a

M A H M U D I A

De la mare, spre nord, am parcurs drumul ce duce la Tulcea, trecînd peste culmea Babadagului. Am văzut munții Dobrogei, munți bătrîni, roși și năruți, pe ale căror culmi am urcat cu ușurință, deoarece au înălțimi de 2 pînă la 5 m., culmi pitice care în mod neobișnuit își fac apariția din loc în loc. Seara, poposim la Tulcea, iar a doua zi, în dimineața zilei de 7 august, pornim în Deltă. Există un singur drum, o panglică de asfalt, abia așternută, care însoțește mai mult de 30 km. brațul sudic al Deltei - Sfîntu Gheorghe - și se oprește brusc la marginea apei. În drum se întîmpină culmile Beștepe (șapte culmi) înălțimi mai respectabile în Dobrogea. Așezarea de aici rămîne ascunsă în noaptea trecutului, își etalează în semicerc cele 800 de case alcătuiind un adevărat amfiteatru : în față, Dunărea, iar împrejur coamele fierbinți și arse ale dealurilor Cairac. Stîncile răsar din mijlocul lanurilor de porumb, din grădinile gospodariilor, din marginea apei, de oriunde. Aceste stînci, pe care le-am întîlnit în drumul nostru din Dobrogea, nu mai înalte de 4 - 5 m., răsar din pămînt și ne facem o idee asupra alcătuirii solului : un strat subțire de pămînt și în jos stîncă bătrînilor munți ai Dobrogei.

Coborîm pe malul Dunării - brațul Sfîntu Gheorghe - și intrăm în vorbă cu localnicii, cei mai mulți lipoveni. Activitate intensă : dinspre Sulina vin mereu lotci lipovenești, pline cu peștele prins în năvoadele așezate încă de cu seara, se încarcă cereale în vase, lipoveni bătrîni, cu bărbi impunătoare, repară mereu năvoadele ce urmează să fie folosite la pescuit, pe marginea apei femei spală rufele întinzîndu-le pe o stîncă care iese din apă și frecîndu-le cu peria, o femeie împreună cu copiii săi frămîntă de zor materialul cu care urmează să-și tencuiască o cameră la casă, copii care se scaldă, toate acestea ne dau ideea unei activități depline. Intrăm în vorbă cu un lipovean bătrîn, care ne vorbește despre cherhanale, despre pescuit, despre stuful folosit de localnici nu numai ca acoperiș al caselor și dependințelor, dar chiar și ca material pentru confecționarea gardurilor ce împrejmuesc locuințele. Aflăm că un localnic, pe nume Vasile Bocalu, devenind geolog, a întreprins un studiu amplu stabilind că la Mahmudia se află unul dintre cele

mai importante zăcămintele de calcar industriale sub raportul cantitativ, cât și calitativ. Au stabilit că sînt mari rezerve de zăcămintele să fie exploatate cu ușurință, materie primă pentru fabricarea sub formă de calcar siderurgic, gic de la Galați, producător de fontă și părut în partea de sud a Mahmudiei primelor te ale constructorilor, iar azi piatra al metalice, este exploatată pe coama dealului se profilează siluetele macaralelor. Auto taie drumul pe serpentinele stîncii, se a plozii, în sat au apărut primele blocuri. căpătat, alături de numele vechi al pescu exploatarea resurselor naturale.

De la Mahmudia, autobuzul ne po la Dunavăț, punctul cel mai înaintat al c De aci, spre răsărit, Delta își întinde d din apă și stuf, iar circulația se face n

La toată această frumusețe, am acela că nu am găsit apă de băut, fîntîni șire, iar noi neînvățați cu Dunărea și de exemplul localnicilor, care beau această a și flora deltei, acest mic necaz a fost u părăsit-o.

rile închisorii, la cutremurul din 10 noiembrie 1940. Vizităm apoi închisoarea : a fost clădită între 1894 și 1897, în satul Telega județul Prahova, pentru a înlocui vechea ocnă din același sat, unde erau întemnițați de obicei răzvrătiții împotriva stăpînirii (aici a fost închis și Iancu Jianu). Între zidurile Dof-tanei, au fost întemnițați mulți dintre țărani răsculați în 1907, unii dintre ei stînd închiși 10 - 20 de ani. În anii avîntului revoluționar (1917 - 1921), s-a accentuat caracterul Dof-tanei de închisoare politică, căci aici au fost întemnițați conducătorii partidului nostru, cadrele de bază ale P.C.R., cu scopul exterminării lor, în condiții de sălbatică teroare.

La intrare, ne întîmpină cătușele și lanțurile grele pe care le purtau deținuții, precum și bastonul de cauciuc cu care erau bătuti. Florii ne cuprind pe toți și intrăm, mai întîi, în camera comună unde erau aduși cei care urmau să fie puși în libertate. Liniștea este desăvîrșită, nu se aude de cît glasul ghidului care ne poartă prin închisoare și prin negura anilor. Trecem apoi prin coridoarele reci și întunecoase și vedem celulele. Pretutindeni : gratii, ciment rece și umed, întuneric. Privim spre ghid și el ne înțelege gîndul : "Mergem la secția "H", copii" ! Un șir de celule, lipsite chiar de patul de fier acoperit cu o rogojină, reprezintă locul de maximă pedeapsă pentru cei care cereau călăilor regim politic : dreptul de a primi cărți, ziare, reviste, alimente, medicamente, de a organiza ateliere de lucru, de a întreține legături cu rudele și cunoscuții. Și toaca a fost trezită din tăcerea ei, a fost lovită și a produs zgometul asurzitor cu care altă dată acoperea vaielele și strigătele de protest ale tuturor deținuților. "Măgăreața" a fost reeditată în fața noastră pentru a ne da seama de ingeniozitatea pe care o aveau deținuții politici de a comunica între ei. Ce ne-a impresionat cel mai mult a fost însă biblioteca alcătuită din : cărți, reviste, ziare, broșuri etc, publicații introduse în închisoare prin intermediul comuniștilor în mod tainic din afară. Mi-am dat seama că Dof-tana a fost cu adevărat o înaltă școală, o adevărată universitate de partid, în care s-au instruit cadrele de bază.

În curtea închisorii, am văzut locul unde a căzut sub dîrîmături Ilie Pintilie și din turnul din față ceasul oprit la ora 4 fără 10 minute, care va marca de-a lungul anilor clipa supremă de groază a deținuților încarcerați între niște ziduri su-

brede. Ne dăm seama că a fost o crimă premeditată, căci la cererile făcute de deținuți de a fi mutați la un alt penitenciar, li s-au dat asigurări că zidurile rezistă, așa cum a arătat o comisie de "experți".

Am văzut și expoziția făcută cu obiectele lucrate de deținuți în scurtele perioade de timp când acest lucru a fost permis, am văzut turnurile de observație și macheta închisorii după modelul belgian și zidurile groase, dar am văzut prin anteroarea bestială a călăilor îndreptată împotriva celor mai buni fii ai poporului și am văzut lumina viitorului nostru, marcată de Congresul al X-lea al P.C.R. Din tabloul deținuților am reținut în mod deosebit portretul tov. Nicolae Ceaușescu, pe atunci secretar general al C.C. al U.T.C., astăzi secretar general al C.C. al P.C.R., eminent luptător pentru cauza dreaptă a poporului, fiu devotat al clasei muncitoare ; este un exemplu de luptă și abnegație, vrednic purtător al stindardului ridicat de P.C.R.

Fieraru Dorina
clasa a VIII-a
Școala Hurezani

TURNUL CHINDIEI DE LA TÎRGOVISTE

Sub această denumire, se înțelege ansamblul domnești, datînd din vremea lui Mircea cel Bătrîn (început secolul al XV-lea), refăcut apoi de Petru Cercel (1583 - 1585), din timpul căruia datează și impozanta biserică "domnească", mărit de Matei Basarab (1632 - 1654) și ultima oară reamenajat de Constantin Brîncoveanu (1688 - 1714) ; din acest ansamblu fac parte : casa domnească, biserica domnească și Turnul Chindiei.

Am ajuns la Tîrgoviște în ziua de 9 august, pe la orele 14. Căldura zilei de vară și călătoria de 6 zile își spuneau cuvîntul, făcînd ca elevii să fie obosiți. În fața ruinelor care întrețin atmosfera gloriei trecute, ca prin farmec oboseala a trecut, căci luăm legătura cu locurile pe care le-au călcat în trecut voievozii noștri și pasiunea și-a spus cuvîntul. Ziduri, ruine refăcute, săli subterane pardosite cu piatră, galerii, catacombe, camere secrete și zidăria interesantă, toate acestea ne vorbeau despre trecutul de glorie al Țării Românești cu cetatea

ei de scaun de la Tîrgoviște, iubită de popor, vestită în lume și cîntată de poeți. Pe aici a trecut, acum mai bine de cinci secole și jumătate, Mircea cel Bătrîn, cel care în anii domniei sale (1386 - 1418) a urmărit apărarea independenței țării față de primejdia otomană, cel care l-a înfruntat pe sultanul Baiazid, la Rovine, în 1394 și cu demnitate i-a spus :

"Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul
Si de-accea tot ce mișcă-n țara asta rîul, ramul
Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este".

Fiecare piatră, fiecare loc ne face să ne gîndim la marele domnitor, care își doarme somnul său de veci la mînăstirea Cozia pe valea Oltului, acolo unde în anul trecut am poposit cu excursia școlară, pentru a ne închina în fața mormîntului marelui voievod. Aici, la Tîrgoviște, simțim prezentă umbra lui Mircea și privim spre Turnul Chindiei, urcăm pe scara de lemn în spirală. La înălțimea de 40 m., panorama orașului este încîntătoare. Turn de observație, construit tot în timpul domniei lui Mircea cel Bătrîn, renovat în mai multe rînduri, este complet reconstruit. Numele său vine oare de la chindia, joc popular românesc, întîlnit mai mult în Muntenia, la petreceri (executat în semicerc și cu brațele pe umeri de către o formație mixtă, după o melodie specifică, cu mișcare vioaie, cu pași mărunți și unele figuri comice) ?, ori vine de la întrebuintarea dată turnului de observație, din care, pe la chindie, erau anunțați locuitorii tîrgului că porțile se închid, se sting luminile și încetează circulația pe ulițe ?

O îmbinare a celor două laturi mi se pare cea mai adevărată.

Mazilu Dorina
clasa a VII-a
Școala Hurezani

LA PITESTI

Am ajuns în cetatea automobilului românesc în ziua de 10 august. Excursia noastră se apropia de sfîrșit și oboseala își spunea cuvîntul, cînd o întîlnire plăcută și interesantă ne-a înviorat în mod plăcut : la internatul Liceului nr.1 am

fost cazați împreună cu elevii Scolii generale din comuna Blăgești din apropiere de Buhuși. Ne-am cunoscut, ne-am împrietenit, ne-am comunicat impresiile de călătorie și ne-am prezentat într-un mic spectacol artistic organizat și desfășurat pe loc la internat și apoi pe stradă, în fața cofetăriei la care am luat micul dejun. De la moldoveni ne-a impresionat în mod deosebit eleva Amăriuței Elena din clasa a VIII-a, care a recitat artistic poezia "Dușmancele" de George Corbuc și ne-a cântat "Sînt o fată frumoasă", "Cît e soarele de mare" și "Tărăncuța" și eleva Gîrțu Maricica din clasa a IV-a care ne-a cântat : "Care floare-i mai frumoasă", "Cine stă posomorîtă", "Satule, satule", "Floriceică de cicoare", iar de la olteni : Hobeanu Vasile și Fota de la Păișani, care și-au dat concursul.

Discutam cu colegii și glumele și-au făcut de îndată locul, căci prilejul era foarte bun : colbăraie, șinși, Sușeava ș.a., adresate moldovenilor, sau verbele la perfectul simplu rostite pentru olteni, au creat o atmosferă de prietenie sinceră între noi copii. Mă gîndeam la marele povestitor Ion Creangă, căci Humuleștii se află pe undeva prin apropierea satului în care trăiește și învață Amăriuței Elena, mă gîndeam că acești urmași ai scumpului scriitor au ceva din firea copiilor de la Ozana.

Ne-a părut rău că întîlnirea a fost atît de scurtă, dar ne-am luat angajamentul față de cadrele didactice ce-i însoțeau pe moldoveni : Pruteanu Ion, Ungureanu Pîrvan, Chirilă Maria, Ungureanu Cornelia, că vom scrie în revista noastră despre această întîlnire.

Iată, am scris și le dorim colegilor de la Blăgești multă sănătate și voie bună.

Hobeanu Vasile

clasa a VIII-a

PORTILE DE FIER

Trasă la chei, nava "Rîndunica", dă semne de neastîmpăr, şuieră prelung. Vom face o călătorie pe Dunăre. Cercul roşietic al soarelui dispare spre asfinţit. Pe crestele munţilor, parcă s-au aprins focurile victoriei. Noaptea îşi arată pletele ude şi obrazul mîhnit, pe care erau scrise întîile semne ale vestejirii. Incet se desfac din smoala nopţii perdele de umbră şi se aştern pe trupul ţării.

Înainte noastră, undele sinuoase ale Dunării fac cîte un val cu o coamă gălbuie şi creaţă. Fiecare val parcă spune legenda bătrînei Dunăre :

"Dunăre, Dunăre,
Drum fără pulbere..."

Aici, sub legenda fiecărui val este încheietura Balcanilor cu Carpaţii, unde marea Dunăre i-a tăiat în două, rămînd unul de o parte şi celălalt de cealaltă parte străji de nădejde. Dunărea a săpat şi Porţile de Fier, săpîndu-şi astfel albia cea de cristal... dar barajul de la Porţile de Fier i-a fost în zadar de a-l săpa. Ne apropiem cu cea mai mare viteză de oraşul Turnu-Severin. Acest oraş-port, este aşezat parcă la picioarele Dunării. La intrarea în oraş, ne întîmpină marile şantiere navale, fabricile, uzinele şi şcolile construite în regimul de democraţie populară. Pe înserat, printre ceţurile rare, la orizont, apar luminile hidrocentralei Porţile de Fier. Dunărea ne primeşte cu o hulă puternică, pe care o repede în pieptul navei, dar pe care nava o despică vijelios, aruncînd-o în lături, transformată în spumă albă, din care scîlpesc mii de licurici fosforescenţi. Hidrocentrala ne întîmpină şi nu ne dă voie s-o depăşim, ca o adevărată fortăreaţă de inamici. De la bordul navei, se văd cum munţii Carpaţi se arcuiesc spre ţinutul Olteniei, peste tot şesul Oltului, spre ţara Moldovei cu hidrocentrala de la Bicaz, cu zglobia apă Bistriţa unde păstrăvii sar parcă din stîncă în stîncă ca şi cînd s-ar antrena la 100 m. fluturare pentru olimpiada de la Mexico. Mai aproape de noi însă, sub culorile roale, frumoasa insulă Ada-Kaleh.

De la Turnu-Severin, pînă departe, la Orșova, șantierul Porțile de Fier nu-și îngăduie nici un minut de repaos, deși termometrele arată 0°, iar oamenii ce roiesc printre zidurile de beton, sînt oameni minunați ce scriu pagini vibrante de entuziasm, de înaltă măiestrie în munca lor, ne rețin pasul pentru a le cunoaște faptele.

Aici la Porțile de Fier, cloșca cu puii de aur începe a se mișca și a prinde soarele de aripi să-i smulgă lumina lui.

Am desprins doar cîteva aspecte de pe marele șantier dunărean, unde se va înălța un castel de cleștar al luminilor.

Mărgineanu Aurel
clasa a VIII-a

O ZI DE NEUITAT

Am înțeles că la adunările pe detașamente, toți pionierii au propus organizarea unei excursii școlare la Porțile de Fier ; deci nu eram singurii care ceream să vizităm : Turnu-Severin, Orșova, Herculane și să cercetăm locul unde Dunărea își croiește astăzi o nouă albie : sistemul hidroenergetic de la Porțile de Fier. Simțeam cu toții că puterea valurilor despre care a scris atît de frumos Alexandru Vlahuță, prinde astăzi măreția deosebită a luminilor.

La 10 noiembrie 1968, dimineața, pe la ora 6, patruzeci și patru de pionieri, înfiorați de frigul toamnei și de importanța evenimentului la care eram martori, ne urcam în autobuzul ce avea să ne plimbe o zi întreagă pe urmele istoriei vechi și ale istoriei contemporane. Pînă la Turnu-Severin totul este așa cum bănuiam, cu frunze moarte devenite covor galben la picioarele pomilor ce fuseseră goliți de podoba lor, cu verzele grînelor care arăta tot mai stăruiitor culoarea, cu localități în care se vede cît de colo pregătirea oamenilor pentru întîmpinarea anotimpului rece. Dar la un moment dat, șoseaua ne duce în marginea bătrînului fluviu - Dunărea, care a fost martor al evenimentelor istorice de-a lungul mileniilor. Este fluviul peste care Traian, cu oștile sale, a trecut în Dacia la anul 105 în era noastră și a cucerit o țară mare, bogată și puternică ce avea în fruntea oamenilor pe cuceritorul Decebal. La piciorul podului construit de marele arhitect Apolodor din Damasc, ne oprim și ne încolonăm. Aflăm că podul a avut 13 picioare, puse la o distanță de 100 m. unul de altul și deducem că Dunărea are aci o lățime de 1.300 m. Ne încredințăm că materialul a fost și rămîne dur, că nici cele aproape două milenii nu l-au ros și rămînem nemiși în fața măreției pe care rămășițele de la Turnu-Severin o face cunoscută peste veacuri : munca uriașă depusă de lucrătorii puși să dureze podul din piatră, var și cărămidă, precum și iscusința marelui Apolodor.

Mergem mai departe și acolo unde Carpații și Balcanii sînt tăiați de spole vijelioase ale fluviului, ne întîmpină o ne-

uă și interesantă panoramă : este locul unde oamenii construiesc cu mintea și cu brațele lor puternice un măreț complex, care va face să țîșnească lumina din apele Dunării. Că așa se va întîmpla, ne încredințăm imediat coborîndu-ne din autobuz. Peste tot, oameni care muncesc, mașini, maczale și în general mașini și iar mașini. Două țări vecine și prietene, România și Jugoslavia, pun în valoare toate cuceririle socialismului și construiesc marea uzină pusă în mișcare de puterea apei. Rămînem uimiți și ne dăm seama de puterea mare ce-și are locașul în mintea și brațele omului, putere ce supune pe cea a valurilor și o înhamă la interesele noastre.

Impresionați deosebit de uriașul șantier, mergem și vizităm frumoasa stațiune Herculare, din ale cărei pămînturi izbucnesc la suprafață izvoare de apă caldă, tămăduitoare. Oamenii își refac sănătatea, pentru a putea duce lupta cu elementele naturii, pentru a supune natura.

Seara acasă și apoi în zilele următoare, gîndul nostru se îndreaptă iar și iar, spre ziua cînd patruzeci și patru de excursioniști am văzut cu ochii noștri, uriașele construcții ale socialismului și în sfîrșit frumusețile locurilor văzute. În mintea noastră, locurile acestea în care realizările oamenilor sînt despărțite de două milenii, dar care se unesc prin aceea că locurile aceleași, oamenii sînt urmașii iscusiților constructori de odinioară și opera lor înmănunchiată frumos va trece prin timp peste veacuri și milenii, iar pentru noi va rămîne o zi de neuitat, ziua în care ne-am întîlnit cu trecutul glorios și cu prezentul marilor înfăptuiri.

Andrițoiu Ion și Hobeau Paul
clasa a VII-a

T O A M N A

Saltă toamna-n fuga mare
Dinspre munte spre poncare ;
Scuturîndu-și pletele
Ingrozește gîzele.

Strugurii mustesc în vie,
Iar gutia amăruie
Parcă-ți face semn cu ochiul
Că ar vrea să-și schimbe locul.

Păsărele-ncet șoptesc
Si prin tufe ciripesc
Că-i timpul să se grăbească
Si să se călătorească.

Codrul pomii-și desfrunzește,
Nouă plapumă-și gătește,
Si-o pune la rădăcină
Si-așteaptă iarna să vină.

Hobeanu Paul
clasa a VII-a

T A R A M E A

Am o țară ca o floare,
Mîndră și strălucitoare,
Grădini pline cu verdeață
Și cu munți cu frunți de gheață.

Vîntul trece-n adiere
Peste lanurile grele
Și leagănă spicele,
Și bate colnicele.

O floare tare drăguță
Intreabă din grădiniță :
- Vîntule, vîntuțule,
Ce-ai văzut, drăguțule ?

- Am văzut în al meu zbor
Oamenii muncind cu spor,
În fabrici și pe ogoare
Și pe ploaie și pe soare.

Chipul României mele
Azi e-mpodobit cu stele,
Cu stelute colorate
La orașe și la sate.

Tu, partid conducător,
Și la greu și la ușor
Viață nouă, tu clădești
Pe meleaguri românești.

Ilie D. Ana
clasa a VI-a

**CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE
PENTRU AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ
Bd. Mărăști 61, — București I
Telefon: 18,35,10, Telex: 394**
